

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Pandectae Veteris Et Novi Testamenti Historicae

Draud, Georg

Francofurti ad Moenum, 1613

Dvodenarivs septimvs

[urn:nbn:de:bsz:31-162406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-162406)

DVODENARIVS

SEPTIMVS,

INCLYTORVM HE-
roum.

*DE PRIMO HEROË CA-
lebo.*

CALEBVS ex tribu Iudæ oriundus. filius Iephonis Cenizæi, heroum qui facile primas inclytorum tener, vir egregius & prestantis: cuius vegetæ corporis vires ne senectute quidem sunt diminutæ, inter duodecim principes qui Chananzam explorarent terram, hic quoque amandatus est anno mundi 2455. annum agens 40. terram esse rerum abundantissimam retulit. vincibilem quoque contra socios incredulos tanta animositate affirmavit, vt à populo seditioso lapidibus peteretur. Solus is cum Iosua Moysè & Aaronè spem & animum addidit: omnia quæ
vere-

vereretur, vana esse si duntaxat auxilio diuino
 niterentur eique fiderent. Dei omnipotentis
 veritatem semper defendit, nec Dei auxilio
 vnquam destitutus est; Solus is in terram pro-
 missam, quam vere laudauerat, venit cum Iosua,
 cum omnes reliqui qui ex Ægypto dum e-
 ducerentur, supra viginti annos fuerunt, in so-
 litudine mortui fuerint. Quadraginta fuit an-
 norum, cum vna cum duodecim principibus
 in terram Chananzam explorator amandaretur
 & quadraginta quinque annos postea vixit,
 perlustras terram promissam, & Iosua in om-
 nibus belli periculis comitatus est. Quare
 Iosua terram distribuite, & regibus victis,
 contigit illi sorte pro indefessis & assiduis mili-
 tiæ sudoribus Hebron cum suo territorio, atque
 tum fuit annorum octuaginta quinque. Maxi-
 ma in Deum pietate vixit, vt merito inter pios
 heroes collocandus non infimo loco sit. Bella-
 uit & contra ciuitatem Cariar Sepherem: quam
 si quis expugnaret, filiam Axam vxorem datu-
 rum pollicitus. Cepit eam igitur Orthaniel fi-
 lius Cenezi, qui frater Calebi erat, atque dedit
 illi vxorem filiam suam, atque ita cum Dodæ
 terram Aristradem irriguam & Aridoni filios
 habuit tres, quorum nomina sunt Hir, Hela, &
 Nahen. Sua felicitate posteritati monstrauit,
 quam sit bonum confidere in Do-
 mino.

DE CALEBO,

EPIGRAMMA,

*Calebus Iudæ descendens Inclytus heros
Stemmata, Iephonis filius ille fuit.
In fracto populi sedauit pectore murmur
Ac Numen dixit prospera bella dare.*

DE IONATHA FILIO SAU-
lis II. Heroe inclyto.

Veri Herois, inclyti, magnanimi & pii iu-
uenis Ionathas filius Saulis typum præ se
tulit: Hic statim patre ad imperium admissio,
præmaturæ indolis euidentissima signa præ-
buit. Nam patre tria millia bellatorum eli-
gente secum duo tenuit, vnum vero Ionathæ
in Crabaa Benianima reliquit mille, percussit
igitur in primo suo tyrocinio stationem Phi-
listinorum, quæ erat in Gabaa. Deinde po-
pulum à Philistæis grandi clade opprimi cer-
nens, doloris impatiens, vno duntaxat (vt ac-
ceptam cladem refricaret) speculatorio ami-
ctus habitu, per scopulos arrepens hostium
castra noctu ingressus, quæ munitissimo e-
rant loco sita, & ob id fortasse nulla præsidia
statione nocturna eo loci disposita; eam oc-
casionem infractus iuuenis nactus hostes pas-
sim somno & quieti deditos, fortiter adoritur
cæde.

cædeque tam diu grassatus est, quoad morientium gemitus tumultum excitauit. Tum vero creditum castra ab hoste teneri simulq; præceps fuga inter Philistæos facta est. Tantam rem fortissimus iuuenis ad libertatem retinendam populi molitus est. Saulus filium ut abesse sensit, suos ad arma hortatus, & ne à vano illo noctis terrore hostes respirarent, diris execrationibus eorum capita deuouit, qui à persequendo hostes desisterent, aut qui dum dies lucefceret, cibum caperét. Quod patris edictum Ionachas per inscitiam transgressus est, qui prope in examen apum cursu delatus, mellis fauam cupide hausit. Saulus postridie aram constituit, ad quam victimas pro victoria immolaret, iussit igitur sacerdotem Numen explorare, an feliciter euenire vellet ut ad hostium castra diripienda contenderet? Quod negante sacerdote, suspensi omnium sunt animi, rati ex militibus aliquem contra hesternam execrationem aliquid temere commisisse, vna omnes in eum inquirendum censuere ac de forte supplicium sumendum; Saulus ut sauo crudelique era: ingenio, ne filio quidem suo parurus videretur, si piaculo se affinxisset. Dicitur tum Ionatham sponte factum, se paternæ execrationis inscium fauo mellis in mediam leuasse, sed quanquam rei ignorantia illum excussisset, nihilominus paratum se vitam pro populi incolumitate effundere. Nec Saulus,

quam-

quoniam filium cerneret alia indole præditum, minus propterea sæuiebat, verum vt res omnibus documento esset, ne regium imperiũ in posteram negligeretũr, Ionaham Aræ admotum, pater pro hostia iugulari imperat. Tũ vero multitudo quæ circum erat, sublato clamore, non laturam se, vociferatur, eum per quem graui bello liberati essent, quando per inscitiam deliquisset, vita priuari. Tale fuit tũ in vnum Ionathan totius exercitus studium.

Dũ Dauidẽ tantam habuit amicitiam, vt quasi semetipsum diligeret. Nam tunica suã exuta dedit eam inter alia vestimenta Dauidi. Etsi vero Saul summo Dauidẽ odio p̄sequebatur, ob idque negõcium Ionathæ daret, ad occidendum Dauidem, is tamen parentis iniquo mandato vsque adeo non paruit, vt potius nouo necessitudinis atque amicitia vinculo se cũ Dauidẽ obstringeret, magnum nefas ratus, hũc qui de publica Hebræorum salute semel acque iterum õptime meritis esset, neci tradere. Patrem igitur multis precibus & assiduis conatibus nixus est exorare, ne in Dauidem affinem & amicum sibi dulcissimum sæuiferet. Tandem eius intercessionẽ tantum ponderis apud Regem habuerunt patrem, vt sibi maximum negotium duceret Dauidem reconciliatum esse. Per Ionatham igitur rediit Dauid in gratiam cum socero: quem sæpe Ionathas verbis & fa-

Etis si quando parum recte de illo patet loque-
retur, defendit saepe etiam Saulis patris, vt erat
inconstans & inquieti ingenii, rigorem ac
vitæ dispendium expertus est. Nam semel de-
fensurus eius partes, primo proditorem patris
& spurcissimæ fœminæ filium appellauit; de-
inde trāsfixus fere fuisset hasta, nisi amicorum
astantiū subita defensione protectus eua sisset.
Triclinio igitur quo parēs pransus erat egres-
sus vno dūtaxat comite, sicut cum Dauide pa-
ctus fuerat, lenta deambulatione, quasi corpus
exerceret ad notas Davidis latebras progressus
telum vnum atq; alterum vltra latebras Davi-
dis misit, ac puero comitanti se, mandauit, eas
referret, ac domum reportaret. Interim Dau-
id progressus cū eo in colloquium venit pro-
nus adorans illum propter fidelissimam ami-
citiā: Ionathas omnia quæ in conuiuio acci-
derant explicat, atq; simul edocet, quantū illi à
rege instaret periculi, hortaturq; vt fuga sibi
consultat. Nam quod ad se attineret, negat illā
spem amplius proflare leniendi paternū ani-
mum. Cum lacrymis igitur vterque digressi
prius inuicem iurauerunt, vt alter in arterius
posteritatem exercerent misericordiā. Iona-
thas ad urbem reuersus, David ad Abimelechū
sacerdotem profectus est. Nec amplius licuit
Ionathæ Dauidi colloqui, quam cum ex deser-
to Liph, illam in sylua conuenisset, atque fœ-
dus quod pepigerant, renouasset, multis Sa-
cra-

cramenti ceremoniis. Cæterum quamvis præclare, fuerit indolis & inculpabilis, attamē miserabilem vitæ habuit exitum, cum parente enim à Philistæis victus & trucidatus est, quorū capita ludibrii causa tholis affixa, corpora vero de mœnium pinnis à Philistæis suspensi fuerunt: quæ noctu Iabitæ tollentes, terra fortiter & splendide condiderunt: ossa ipsius cum paternis eruta, aui maiorumque tumulis intulit quem etiam elegantissimo laudavit Epicædio, inquit: *Sagitta Ionathæ nunquam rediit inanis.* Amabiles illum & patrem & valde decoros appellat, quique vita semper coniuncti, morte non fuissent separati. Mortem vero Ionathæ in primis luxit atque sicut mater vnicum adamat filium dicit, sic se adamasse Ionatham amabilem eius posteritati quæ promiserat David beneficia, exhibuit, & præcipue Mephibosetum plurimis complexus beneficiis, quem & mensa sua aluit. In tali amicitia Ionathas & David vixerunt.

DE IONATHA,
EPIGRAMMA.

*Magnanimus Ionathas iuuenis fortissimus heros,
Regia qui soboles, militiaq; decus.
Inter magnanimos debetur gloria prima
Bellandi Ionathæ iustitiæq; duces.
Solut hic armigero cum solo hostilia castra
Ingressus multos ense deditq; neci.*

X 2 Dav

*Dauidem miro affinem veneratus honore
In cuius constans semper amore fuit.
Fortiter occubuit dilecto cum patre victo
Quem minime voluit deseruisse fuga.*

DE ABNERO INCLYTO Heroc III.

ABnerus filius Neri, ex tribu Benjaminia, patruelis Saulis, primi Regis Iudæorum Princeps exercitus Saulini, vir incomparabilis fortitudinis, & omnigenę virtutis disciplinęq; militaris studiosissimus. Partes Saulis acriter egit, adeo vt ad quodcunque proficisceretur prælium, Abner ductor, & militię princeps maximę existimationis essent. A rege secundus fuit, & omnibus arduis negotiis apud regē expediendis ipse interfuit. Mortuo Saule impiger ille regia sibi vendicauit castra, & cum exercitu Iordanem transgressus, auctor extitit, vt cęterę Israelitarum tribus Isboethum extincti regis filium superstitem regem salutarerent. Cui opposuit se Ionathas haud contemptibili exercitu, & circa Gabaam illum magnaccede superauit. Fuit tum in Dauidico exercitu Afahela Iobai frater, vir velocissimus, quem Abnerus iuueniliter insultantem incautum transfixit: fecit ille casus Abnero spaciũ fugiendi, & per otium vadum quærendi per Iordanem (militantes enim cadente Afahela, subito casu

casu percussis, mortuum eum intueres, moram in sequendi faciebant) pacataque in castra ad Isbosethum cum his qui aderant abeundi. Nec ita longo tempore post interiecto, Abnerus à Rege nouitio abalienatus, pro magno habuit negotio, Dauidis animum sibi magna aliqua mercede conciliare. Causa mutati studii fuit, quæ Isbosethus multo iniquiore animo, quam hominis merita postulerent, Abneram consuetudine Resphæ, paternæ olim pellicis, teneri patiebatur, parumque familiariter eam ob rem hominem accipere solebat. Nec ille dolorem suum tacite tulit minatus fore, ut breui Isbosethus maiora sui regni momenta in Abnero quam seipso fuisse intelligeret. Per fidelissimos igitur nuncios à Dauide petiit, ne quæ ad id tempus pro Isbosetho gestisset, sibi fraudi futura esse arbitraretur, paratum esse se, non sine magno regni emolumento ad eum transire, num in eo esset futurus militiae honore, quo se Saulus illum potiri concessisset, daturum se operam. ut omnes trans Jordanem populi breui à rege alienaret, nec de militum studio dubitari oportere, quippe qui multo cupidius se, quam Isbosethum audirêt. In hac fide data & accepta, primo author existit, ut Michol regis soror reposcenti Dauidi, quoniam bellica mercede nuptias puellæ sibi acquisiuisset, à viro cui elocata erat, abduceretur, priorique restitueretur viro, quod haud grate Isbosethus fecit. His gestis occulta de in-

de habuit consilia cum primoribus ciuitatum, vt regnum huic qui à Propheta Rex inunctus restitueretur, impie à se & aliis fieri, qui aduerso Numine regnum puero stabilire conarentur. Hæc comminabundus non solum in vrbibus sed in castris tempestiue disseruit, ciuitatum studia, faueremq; militum à Rege abalienauit. Et iam omnia ad defectionem spectabant, quam ipse vt in ea quæ promitterentur coram fidei daret, & acciperet, ignoto habitu Hebronem ad Dauidem venit, vbi omnibus inter se compositis multisque pollicitationibus à Rege oneratus abiuit. Tum Ioabus veritus, ne sibi militiæ præfecturam eriperet, apud Dauidem virum insimulare est adortus. Verum nihil cum lefficeret, tacite paucis suorum consociis subito egressus, vt exequeretur animi sententiam, expeditissimos cursu iuuenes ablegauit, qui Abnerum iussu Regis reuocarent: iam viginti stadia ab vrbe erat ille emensus, quando est ad Dauidem redire iussus. Abnerus nihil mali suspicans, retro statim flexit iter, cum venientem circa portam vrbis Ioabus excipit, per speciemque colloquii abductum incautum obtruncat, manifestæque cædis fraternæ mortis vltionem scelere prætexuit. Abnericædem Rex adeo iniquo tulit animo, vt publice testatus sit, neque se patratæ cædis consciuum fuisse, neque impune illos aucthores à se id scelus laturos, & confestim cum

tota

tota domo ad pœnam requisuisset, nisi illorum potentiam quæ plus æquo apud milites valebat fuisset veritus. Quod potuit igitur, quam magnificentissimo funeris apparatu corpus extulit, & Rex ipse feretrum eius plan-gens secutus est, cumque iam sepeliretur in Hebron, leuauit Rex vocem altissimo eiulatu & defleuit amare interitum eius, laudauit illum maximopere dicens, nequaquam illum mortuum esse vt pigrum & desidem, aut cuius manus fuissent ligatæ compedibus, sed tamquam fortem qui à filiis iniquitatis dolo perisset, omnisque populus ægerrime præmatu-ram tulit mortem, & plurimum ipsum luxit: Neque rex eo die quemquam cibum capere permisit, sed ieiunium indixit vsque ad solis occubitum. Abnerus igitur vir fortissimus hoc modo, vt dixi oppressus est. Caput Isbosethi postea monumento Abneri in Hebron simili-ter appositum est.

DE ABNERO,

EPIGRAMMA,

*Abner cognatus Saulis, bellig, peritus
Strenuus & fortis militiæ, decus.
Fraude Iobi obiit cum non ingrata Danids
Sauline sobolis regna daturus erat.*

DE ABISAO, INCLYTO

Heroe IV.

ABisau inclytorum Heroum haud postre-
 mus, filius Saruiz, sororis Dauidis & frater
 Ioabi, Dauidis auunculi sui defensor constan-
 tissimus cumque eo multis periculis interfuit,
 & victor plurima gessit bella. Nam solus Dau-
 dem cum fugeret Saulum, comitatus est, no-
 cte ad castra Saulis quem dormientem etiam
 hasta transfixisset, ni Dauid prohibuisset. Pu-
 gnæ etiam contra Abnerum yna cum Ioabo
 fratre interfuit, vnde fratrem videns Abneri
 ferro occubuisse, indoluit grauiter, & postea
 Ioabo in fraternæ cædis vliione auxiliares præ-
 buit manus, vt Abnerus opprimeretur; Prin-
 cipem militiae egit, & vt frater, indefessus
 quam strenue vixit, ac aliis plurimis pugnis in-
 terfuit. A partibus regiis nunquam discessit.
 adeo vt semper regia stiparet latera: vnde Se-
 meium Dauidem conuitis proscindentem re-
 cta ad supplicium trahere voluit, ac nisi vetuis-
 set rex, sine mora trucidasset. Apparet homi-
 nem fortissimum & ingenui fuisse animi, non
 minus sui victorem quam hostium. Regi sedu-
 lo seruiuit: in Absolonis coniuratione milita-
 res administravit copias cum fratre Ioabo, &
 defectionem Sibæ cum fratre similiter com-
 pescuit: item contra Annonem Ammonitam,
 qui legatos Hebræos raserant, ordines hone-
 stos

stos duxit. Isbidinobum gigantem ex genere Arapha, hominem immanis staturæ qui Davidem f. re oppresserat, solus ille liberans regem interemit. Tanti animi corporisque robore septus, vt cum trecentis dimicare non vereretur, & pugnando victoriam de illis solus obtineret.

DE ABISAO,

EPIGRAMMA,

*Abisau regem comitans clarissimus heros
Irruit in Saulis castra scyphumq; tulit.
Prælia multa gerens discessit victor ab illis,
Auertit regi multa pericula suo.*

DE ASAHELE, INCLYTO
Heroe V.

A Sahel frater Ioabi, & Abisai, natu minimus, ex matre Saruia sorore Davidis prognatus inclytus heros, tantæ celeritatis pedum fuit vt perniciosissimos equos curru superarer. Hic corporis agilitate suorum agmen, dum frater aduersus Abnerum pugnabat, prægressus fugientium terga acrius infestauit. Pugnabat forte vltimo loco Abnerus, omnemque hostium impetum, vt sedatiore gradu sui intutum abirent, fortiter sustinebat. Respicens

Y 5 igitur

igitur à tergo Afahalem vidit acrius instantem,
 Quo interrogato, an ille Afahel esset? & Afahel
 nomen confitente, ferocius in illum inuectus
 monuit, vt parcius instaret, ne parum sibi
 prodesset iuuenilis illa celeritas, quin spoprius
 præsenti gloria vt contentus discederet.
 Quæ Afahel quum viribus suis nimium fidēs
 contemptum audiret, & iuuenili calore accensus
 vehementius insultaret, Abnerus incautum
 ad inguina transfixit, vbi subito prostratus
 humi occubuit. Hæc cædes Abnero ansam
 pereundi præbuit. Sepultus est à fratribus in
 sepulchro patris sui Bethleemi, relicto cognatis
 & amicis fortissimæ indolis summo desiderio,
 optimæ fuit iuuenis indolis, qui hostem
 mortem ob oculos videns, à pugna non destitit,
 donec vel fortiter pugna occumberet, aut
 victoria potiretur,

DE ASAHELE,

EPIGRAMMA,

*Hic celer ire pedes, fuit hic quoq; præptus in armis
 Mortem non timuit prælia dira sequens.*

DE ETHAI, INCLYTO

Heroc VI.

EThai Gethensis profelytus & cliens Dauidis,
 ad populum Dei à Philistinis se aggre-

gregauerat. Illustrissimus hic heros fuit. Dauidem filii Absolonis tyrannide fugatum in exilium secutus est, cumque Rex ei gratias ageret, inque urbem, in qua nuper sedem fixerat reuerti iuberet: plane noluit ab illo discedere, seque in vita & morte cum Dauide mansurum promisit. In pugna qua Absalon cæsus est cum suis, à Ioabo & Abisai, ipse tertiam partem exercitus habuit, atque agmen extremum duxit contra Absolonem, vt & felicissime pugnavit. Placuit Dauidi tantopere eius fida in se beneuolentia vt inter præcipuos suos principes & Heroes illum recenseret, vnde non potuit inter illustres Heroes commode omitti.

DE ETHAI,

EPIGRAMMA,

*Exulerat quamuis Dauid, tamẽ exterius hic Dux
Illum non voluit deseruisse fuga.*

DE BANAIÀ, INCLYTO

Heroc VI.

BAnaias Ioiadæ, viri fortissimi, filius præstantissimus excellentissimus heros. Duo Moabitarum castella cum suis præfectis cepit & leonem in cisternam lapsum, sine armis aggressus strangulauit. Procuratorem
Agy

Ægyptiam, altum cubitos quinque, dignum videlicet spectaculo hominem, pedo aggreditur, & extorta ei de manibus valida hasta, suo ipsum telo superauit. A secretis Dauidi fuit, cumque cohortium regiarum ducem fecit, huic moriturus commendauit Solomonem filium, atq; imperii gubernaculum. Hic postea Solomoni mortuo patre fidissimus in omnibus fuit; iussu Solomonis occidit Iobabum, atque ipse Dux exercitus constitutus est, interfecit etiam Semeium qui contumeliis affecterat Dauidem. Quoad gesta eius attinet, plane laudatissimus fuit.

DE BANAIÀ,

EPIGRAMMA,

*Banaias Heros præclarus regia castra
Feliciter exiit sub Salomone manu.*

DE ELEAZARO, AHOITE,
in clyto Heroe VIII.

Eleazar Dodi filius Ahohites, sua virtute ad prouocandos Philistinos profectum exercitum liberauit, cumque res in summo essent discrimine, pugnavit tam diu, ut manibus defatigati gladius ita adhæreret præ sudore, ut ei excipi difficulter potuerit. Victoria ingenti poti-

INCLYTORVM HEROVM. 949

potitus, hostes cæsos dedit spoliandos focis,
ipse præ lassitudine viribus destitutus. Hic lo-
cum inter Heroas Davidis secundum obti-
nuit.

DE ELEAZARO,

EPIGRAMMA,

*Philistas mæta percussit cæde salutem
Magnam Iudeis inclytus ille tulit.*

DE SEMMA, INCLYTO

Heroe IX.

Semma filius Agæ Hararites, Phistinosis agrû
villæ cuiusdam diripientes inuasit & villam
ipsam defendit. Socii ipsius ex alia parte fugati,
sed suam ipse stationem non deseruit, solusq;
dimicans hostibus terrori, suis saluti fuit, & vi-
ctoriam amplam retulit. Inter Davidis heroas
tertius reputatus.

DE SEMMA,

EPIGRAMMA,

*Agro pugnavit solus fugiente suorum
Agmine & intrepido constitit ille pedes.*

DE

DE IONACHA SAMMAIDI,
inlyto Heroe X.

Ionachas filius Sammæ fratris Davidis, egregius & magnanimus heros, Gigantem staturæ longissimæ, senos habentem digitos ex genere Arapha ortum occidit, cum probris affecisset Hebræorum gentem. Impatiens enim doloris iniuriam illam ferro vindicare quam tolerare maluit.

DE IONACHA SAMMAIDE,

EPIGRAMMA,

*Ingenti hic heros prostravit mole Gygantem
Gethensem Ionachas, commata nulla ferens.*

DE IVDA MACHABEO,
inlyto Heroe XI.

Iudas Machabæus filius Mathathiæ sacerdotis, Heros laudatissimus, tanta gessit bella, & tot heroicis elaruit gestis, vt cum prioribus comparatus, facile illustris, fortis & excellens dicendus sit. Maximus enim animo, & celerissimus consilio & expeditissimus robore existit: robore leoni, armis giganti, imperu flammæ grassanti comparatus. Suscepta legis diuina

na

nævt populi afflicti defensione, etiam adhuc
 iuenis cum esset, semper ad orandum prius
 quam ad præliandum accessit. Prima eius cu-
 ra fuit, cum Dux designatus esset, delere ex vr-
 bibus Iudaicis sentinam impiorum, noxam-
 que auertere ab Israelitis, ac recolligere præ-
 fligatos; proinde eius ductu hostes breui ex a-
 gro Modimensi sunt eiectione atque vna omnes
 diuinæ legis desertores occisi.

Erat autem quidam Apollonius Sammarie
 præfectus, qui tanta suorum clade excitatus,
 cum tumultuario exercitu ad Machabæi co-
 natus opprimendos accurrit, cui venienti Iu-
 das fortiter obuiavit hostemque prælio vi-
 ctum propria manu obruncauit, cæsoque o-
 pima spolia detraxit. Multi ex Antiochianis
 copiis circa ducentis occubuerunt, plures terga de-
 derunt, unde magnus concursus ad illum fa-
 ctus propter felicem vnus pugne successum,
 cuius vires cum indies accrescerent. Senon
 Dux, qui inferiori Syria præerat, magnis co-
 piis, quas tum forte secum habuit, ad Be-
 thoron castra mouit, qui vicus est Iudææ.
 Iudas tametsi numero multo esset inferior,
 pugnam tamen non detrectauit, cæsaque hoc
 prælio ad octo millia Antiochenorum. Hoc
 Duce extincto, alius quidam Lysias, cum qua-
 draginta millibus peditum & septem mil-
 libus equitum, Palæstinam ingressus, ad
 Emaum confedit, at Iudas ad primam
 hostium

hostium famam tria millia fortium virorum sibi ex omni numero delegit, ac cum suis in hostem profectus est. Cæterum hauū ignatus, quantum momenti in celeritate esset, noctu ad hostium castra occultis ductibus accessit, accidit autem vt eodem tempore Gorgias vir bellosus cum cohorte vna, & mille equitibus speculatum missis, ad Machabæi castra penetraret, ibi deserta vidit omnia loca, ratus hostes metu in deuios montes abiisse, aliquandiu deliberabundus stetit, pergeretne illos sequi, an ad suos reuertetur. Iudas interea hostium munitiones ex improuiso adortus, tantum terroris ad primum clamorem hostibus iniecit, vt sine prælio alioue maiore conatu castra irumperet, ignemque tabernaculis iniiceret. Tum vero ferro & flamma late grassantibus fuga facta est, multi mortales intra extraque munitiones cæsi, cædeque Gazaram vsque distracta ad tria millia hominum cæsa fuerunt. Superuenit Gorgias suorum cladi, qui procul intuitus ardentia castra, ne tentato quidem prælio, fugam capeffit. tum Iudas leætis per otium spoliis castrisque direptis, cum ingenti præda, sed multo maiore gloria domum reuersus est. Nec hostis toties victus postea diu quieuit, quin exercitu multo validiore, quam antea ad Bethsara confedit. Hic Iudas iterum diuina magis, quam humana ope fretus, egregie aduersus tãtas Syrorum copias dimicauit. Quinque

que millia hostum hoc praelio cœsa sunt. Ly-
 sius dux bello infeliciter reparato, post eam
 cladem Antiochiam concessit. A cuius disces-
 su Iudas hostium metu liberatus cū sociorum
 manu Hierosolymam ingressus, primo Tem-
 plū inuisit, vbi omnia deuastata horro-
 ris plena intuitus, non potuit lachrymis temperare.
 Parte itaque Copiarum ad Regium præsidium
 ex arce deiiciendū missa, ipse cū reliqua mul-
 titudine ad templi purgationem conuersus,
 externorum deorum focos & simulacra dis-
 iecit. Deoque Opt. Max. veterorum aram in-
 staurauit, Candelabra reposuit, pristinum sa-
 crorum ritum induxit. Atque ita templum
 triennio postquam fuerat prophanatum, ab
 hostium impietate vindicauit. Octo diebus
 sacrificatum. Sedulo, hostias laudatiuas sacri-
 ficantes quia reparatę religionis lumen ex in-
 sperato affulsisset. Urbem muris mœnibus &
 firmis munitionibus summa ope firmauit
 multaue interim prælia fœliciter cum finiti-
 mis gessit. Factus post hæc certior, quod Am-
 monitz omnes in armis essent, bellumq; ab ea
 gente, Timothei ductu, reparatum, & ex Ga-
 lizia, Sidone, Tyro & Ptolemaide multos ad ar-
 ma conciri, belli curas cum fratribus partitus
 est; Simonem cū tribus millibus in Gahlzæam
 misit ipse cum altero fratre Ionaeha, in Am-
 monitas ruit. octo millia militum ad id bellū
 sibi delegit. Trium igitur dierum itinere trans

Z Ior

Iordanem pgressus, primo Bethsurá ex hostibus cepit, inde pari celeritate Timotheum ad ortus, ad primum clamorem fudit fugauitque, octo militibus in eius exercitu occisis. Ea victoria potitus complures Galatidicas vrbes in deditionem recepit, alias vi captas euertit. Nec longo interiecto tempore, Timotheus, cum aliquanto maiore exercitu castra ad Raphon trans Iordanem posuisset, pari euentu à Iuda ibidem prælio victus est: vrbe simul expugnata, quo multi fuga se receperant. Copias itaque Hierosolymam post tam præclaram victoriam reducturus, Iudæos qui in Galaitide erant, nec prædæ fierent finitimis, cum liberis, & vxoribus omnique supellectili in Iudæam traduxit. Ephrone vrbe in reditu quia portas clausissent expugnata, cum ingenti gestarum rerum gloria Hierosolymis est reuersus. Audita deinde Antiochi morte Hierosolymam arcem maiore quã vnquam antea oppugnatione adortus, aggere & bellicis machinis circa muros erectis, summa ope hostes vrgebat. Regii milites qui locum præsidio obtinebãt, ad Eupatorem Antiochũ mittunt, vt suppetias contra Iudam ferret; qui centum millia peditum, & viginti equitum ad id bellũ, vt testatur Iosephus, misit. Ad Bethsuram primo castrametatus Eupator Antiochus, quem locum in hunc vsum aliquot annos ante Iudas communiuerat. Hanc extractis machinis Eu-

pator

INClyTORVM HEROVM.

pator aliquoties concutiebat. At Bethsuriani eruptione facta machinis illas igni succenderunt. Interea Iudas soluta oblatione arcis, castra Bethzachariam contra regis castra locauit, & quanquam dispar erat utrinque apparatus bellicus, dispar etiam copiarum numerus, quippe quod rex præter aciem virorum lectissimorum instructissimam haberet etiam Elephantos aliquot immanes, qui per valles hinc inde erant dispositi, quorum vnumquemque milleni stipabant pedes, hematis thoracibus loricati, galeasque capitibus stant æreas & equites lecti quingeni, cuque belluæ attribui qui oportune ubicunque belluæ erat, aderant, & quacunque incederet, combatantur vna, nec ab ea discedebant. Lignæ quoque turre & validæ impostæ, singulas protegebant beluas, machinis quibusdã superiliga, quarum in singulis viri erant tricenari, bini pugnantes ex illis. Reliquis equitatus hinc atque illinc erat constitutus, qui ex utraque parte agmen ciceret in angustiis illis, & contineret. Et quoties sol radios in clypeos auratos iaceret, resulgebant inde montes, & facium ignitarum instar splendebat. Iudas vero tametsi quo ad apparatus ac numerum militum hosti minime equã ius esset, nihilo tamẽ timidiore factus, quos suos strenue cohortatus, diuino potissimum fretus auxilio, ac natura etiam loci quem tenebat sub primũ congr. ssum aliquot cum suis ex regis

Z a ob-

obtruncat, & aduersus Indicas belluas, quarum viginti quinque numero erant, dimicare minime horruit. At vero post ubi montes & omnia ab hoste teneri vidit; ausu temerario se suosque periculo immergere noluit: proinde se & suos pugnae subtrahens sine aliqua maiore clade, retro ad tuendam urbem abit. Ceterum Bethsua per deditionem ab hoste occupata, rex ad Hierosolymam copias admouit, durauitque plures dies obsidio, cum interim factus certior Philippum, qui a patre datus erat ei tutor, regni administrationem sibi moliri, Lysiam impulsu ad eum opprimendum animum adiecit, ac obsidionem reliquit. Causus ille postea per suos, cum biennium regnasset, Demetrius regnum occupauit, qui statim Bachidem unum ex purpuratis cum magno exercitu Hierosolymam misit. hic fautores Iudaeorum ad unum pene omnes occidit, & multas copias abduxit. Huius discessu Iudas animosior factus passim excursiones faciens lateque per Iudaeam euagatus, immeritam suorum cladem ingenti caede est ultus cuius, rei fama ad Demetrium delata, Nicanorem cum numeroso exercitu ad Iudam & patriae legis cultores opprimendos misit; Qui ut dolose cum Iudam ageret, pacis studium praese ferens, regia fide iureiurando interposita componendae pacis praetextu Iudam ad colloquium traxit, quem dato militibus signo frustra capere conatus est. Vbi irritum

eum id consilium cessit, vt sua arma expediant,
 dicit. Iudas & ipse celeri fuga agmen reprensus,
 hosti infensor factus praelium fortiter iniuit.
 Pugnarum est ad vicum Capharsalama, ibique
 Machabaeus victus in proximam arcem com-
 pellitur. Iterum reuocato milite cum hoste
 congressus est. Nicanore cadente, vbi ita De-
 metrianos afflixit, vt ex nouem millibus ho-
 minum nemo ferme superferit, atque tum
 non nihil quae uerunt res eius gentis ab exter-
 nis armis. Sacerdotium mortuo Ioachimo
 summo Pontifice magno, populi favore na-
 ctus, Romam ad senatum legatos misit, vt cum
 inuictissimo populo societatem & amicitiam
 iungerent. Quo impetrato paulo ferocior fa-
 ctus, Demetrii exercitum Bachidis ductu Iu-
 deam ingressum, fortiter excepit; Erantque
 illi duo millia armatorum. His ille suaque
 felicitate fretus ad Eleasam castra mouit.
 Audito deinceps hostium accessu, ceteris me-
 tu dilabentibus, cum octingentis relictus, nul-
 lis suorum precibus flecti potuit, vt in tutum
 locum se reciperet; sed contra, futurum (sa-
 pius testatus) namq; vt sol sua terga hostibus
 obuersa aspiceret. Nec longior inde mora fuit,
 vbi Demetrianos adesse vidit, & aciem à Bachi-
 de explicari animaduertit, intrepide ex sua sta-
 tione venientibus occurrit. pugna ad noctem
 usq; extensa est, ibi Iudas Bachidem in dextro
 cornu pugnam cientem conspicatus, eum le-
 uissima

Cūssima suorum manu in eam partem impetum fecit, fuga ibi continuo facta est, persecutusq; est eos Iudas fugientes vsque ad montem Azoti. Cæterum qui sinistrum cornu tenebāt, dextrum cornu fusum esse videntes, se in vestigia Iudæ & sociorum eius circumagebant, ac confestim circumducta ala Machabæum qui circa illum pugna ciebant, à suis excludunt. Hic vndique hostibus septus, quū nulla in tanta hostium multitudine erupcio fieri posset: Iudas in orbē dimicans diu multumq; in terra Demetrianorū cæde volutatus magis fatigatus q̄ victus, stationē ipse nō deserens, appetiit fortissime; eius corpore cæteris ibi cadentibus victor hostes potius est; q̄ Simon & Ionatas fratres redemp̄ ū ad Modinā villā, vbi pater situs fuerat, recōdunt. Vir nulli veterum aut gloria aut felicitate inferior. Multo Iudæorum luctu sepelierunt, atque is exitus fuit Indæ fortissimi viri quum tres esset annos functus Sacerdotio.

DE IVDÆA.

EPIGRAMMA,

*Iudas dux belli defuncto patre creatus
 Prudens & solers plurima bella gerens
 Huius multa viri virtus clarissima facta est.
 Leges defendit dum pius ille Dei
 Congressus paucis crebro certamine multis,
 Hostibus inuictus redditus ille suis.*

Sum-

Summa Sacerdotis nactus fastigia Roma,

Auxilium peterens misit & Iuda suos.

Muneribus reges ornarunt saepe ducesq;

Interiit mediis hostibus ante suos.

DE IONATHA MATHATHIÆ filio, in clyto heroe XII.

Ionathas Mathathiæ summi sacerdotis filius, Inarum minimus, frater Iudæ Machabæi illustrium certe Heroû non infimus, Anno mundi vixit 3806. fratri in multis similis. Ille mortuo, occulte Iudæi patriarum legum studios, & ab regis militibus oppressi illum horati sunt, ut fratris viri fortissima vestigia secutus reliquâ priorum multitudinē uti Dux atq; Princeps tutaretur. Etsi vero Iudæorum vires valde tunc essent diminutz, tamen ne à patre suo fratresq; degenerare crederetur, ducis nomē tanto ad se consensu delatum inter ipse recepit. Cæterum Bachidis furorē cum cognosceret, quippe qui ad necem ipsum quærebat. Cum duobus fratribus adhuc superstibus & ea manu quam ex reliquiis contraxerat, circa Iordanem super lacum Asphar loco munitissimo consedit, hinc fratrem Iohannē ad Nabathæos amicos misit cum tota supellectili, ut si ab hoste quem non multo post affuturum arbitrabatur castris fuisset exutus, reliquum fortunarum esset, in tuto haberetur, sed ille in Nabatha, Arabum perfidia oppressus & res & comites vno tempore amisit. Ceterum hoc

Z 4 damnatum

damnum Ionathas vna cum fratre Simone, arrepta occasione egregie ac fortiter compensauit. Ducebant sponfam, ex Nabatha vrbe filiã cuiusdam primatis inter Chananæos potentis, cum ingenti pompa, Amrii, qui iniuriæ sibi ab Arabibus illatæ authores fuisse dicebantur. Vbi itaque Ionathas exploratum habuit, qua essent illi iter facturi locis in seffis, in Nabathæorum agmen nil tale suspicans impetum fecit, percussitque ad quadringentos ex his qui in Arabico comitatu fuere, omnemque nuptialem apparatus diripuit, perseuerauit inde biduo in statione circa Iordanem, nec interim ab impiorum insectatione cessatum est. Hæc iniuria effecit vt Demetrius suorum querelis ad se delatis Bachidem cum exercitu rursus in Iudæam miserit. Is noctu ad Ionathæ stationem profectus, solertissimum haud fefellit ducem; quippe qui explorato Bachidis accessu in locu munitissimum concesserat, ibi aliquandiu obsidione cinctus Simone fratre ad præsidium loci relicto ipse noctu per hostium stationes occulte dilapsus, paucis diebus ex finitimis, armatorum manu collecta, Bachidis castra tumultuose inuasit. Simon & ipse accepto signo, ex oppido cum prædicatorum manu erumpens, bellica opera eodem tempore incendit. Bachides ancipiti metu percussus cum cerneret & consilium & expeditionem frustraneam esse iram vertit in viros

ros illos nefarios, qui ei regionem inuadendi autores fuerant, ac multos eorum interfecit. Cum autem Ionathan intellexisset, eum de redeundo in terram suam consilia agitare, legatos ad eum misit de pace cum eo componenda, qua captiui inuicem redderentur. Annuit ille, atque postulatis acquieuit, iurauitque se nullum ei malum creaturum omni tempore vitæ suæ, ac captiuos, quos à terra Iudaica antehac abduxerat, ei reddidit. Ita sublato ex Israele bello, Ionathas Machinis confedit, liberatque populi salua mansit.

Cæterum vir quidam extremæ sortis subornatus ab aliis, vt Syriæ regnū occuparet, (quem etiam vt contumelia deesset, Alexandrum nominarunt) is ferociter Demetrio bellum intulit. Demetrius vero bellum haud aspernatus, vt Iudæam pacatiorem haberet: Hierosolymam misit, qui Ionatham abhortarentur, contracto cum eo fœdere, vt ex tota gente bellicas cohortes excitaret. Contigit vt summa totius rei, Demetrii fauore ad vnum Ionatham velut principem gentis, sit ex insperato deuoluta. Alexander quoq; ad Ionatham scripsit, vt iniuriarum quas à Demetrio accepisset, memor à suis partibus esset velle. Ad hæc sacerdotii misit insigne, purpuream Stolam, & cum ea auream coronam. Vbi id Demetrius audiuit, metu percussus ad Ionatham, & omnē Iudæorum gentem scripsit, pollicitus se praesidium

fidium ex Hierosolymitana arte deducturum
 permitturumq; iam inde Iudæos suis legibus
 viuere, si non in officio permanerent. Cæterum
 extincto Demetrio, Apollonius quidam dux
 filii Demetrii à Creta redeuntis, magno exer-
 citu Iudæam ingressus multis Ionatham couitijs
 proscidit. His Apollonii sermonib. auditis, Io-
 nathas irritatus, cum decem millibus peditum,
 Ioppe maritima vrbe occupata, in Azori cæpos
 fortiter est hostem secutus, quo per spem fugæ
 eum Apollonius traxerat ratus fore, vt Iudæos
 cæpestri loco adeptus, facile equitatu quo plu-
 rimum pollebat, suo posset superare. Nec Ionathas
 preterit hostium consiliu. Itaq; Iordanem trans-
 gressus, vbi inter Azotum & Ioppen amnis in
 Syriam mare labitur, cum Apollonio cõsistit;
 iussiq; sunt Iudæi, qui prima acie dimicabat, facta
 testudine, sagittarum & telorum vim ex aduerso
 cadentium excipere atq; interim pralium dis-
 trahere, quoad hostes fessum telisq; exhaustum
 sensissent. Id causæ fuit, vt ad noctem usq; sit cer-
 tamen protractum. Tum vero facta à Iudæis im-
 pressionem in aduersam Syriorum aciem telis ex-
 haustum facile fundunt, & fugant. Ad Azotum
 vsq; victor Ionathas fugientes est insecutus,
 vrbeq; primo capta maior cedes quam in pralio
 facta. octo millia hostium cæsa dicuntur, vrbs
 cum Dagonis templo succensa. Pari successu
 Ascalonitas subegit, & victor se Hierosolymam
 recepit. Alexander his auditis Ionathæ propter
 victoriam in Apollonium gratulatus est; quiq;
 ad

ad gratulandū missi fuerunt, attulerunt ei tor-
 quem auream qualis cognatis Regum dari so-
 lebat, atque Acconis vrbs, totiusq; regionis
 vrbi adiacentis administrationem, nomine re-
 gis attribuerunt. Ionathas interea Hieroso-
 ymitanæ arcis recuperandæ, cupidus, nam ad-
 huc munita erat regio presidio, magna suo-
 rum popularium manu eam oppugnare ag-
 gressus. b. Illicis machinis hostem molestabat.
 Cuius obsidionis fama Demetrius qui Ptole-
 mei auxiliis regnū recuperavit, ex Antiochia
 eum exercitu Ptolemaidem venit: Quo Iona-
 thas accersitus, & obsequio & muneribus ad-
 eo sibi regē conciliauit, vt ex inuiso & suspecto
 fit illi amicus factus, & aliq. lib. immunitatibus
 donatus pristinā retinuit dignitatē. Sed postea
 Ionathæ Demetrius plurimū aduersatus, quibus
 & misisset illi tria millia militū ad defectōne
 opprimendam artamē minacissime tributum
 exegit à Iudæis, coegissetq; vt dedissent, nisi a-
 liis fuisset periculis circumuentus. Cæterū ex-
 cellētissima quantūuis gesserit, & vere heroica
 facta Ionathas, a tamen dolose periit interitu.
 Nā à Tryphone velut amicus & hospes cōpel-
 latus vt dimitteret exercitū quē tū congregatū
 habebat, Ptolemaidē venit vna cū pauculis com-
 mitibus, vbi dolose vna cū duob. filiis interfe-
 ctus est, quorū ossā Simon Modinā trāstulit ad
 sepulchrū patrium, ad quos septem tam excel-
 sas pyramides erexit, vt mari Syriaco nauigan-
 tibus prospectū lōge præberet. Ceterū hic in-
 opi-

opinatus Ionathæ casus non minorem attulit ludæis mœrorem, fortissimo Heroe sublato. Breuitatis gratia finem facio, alias plura commodissime de hoc in Medium profertur possem.

DE IONATHA.

EPIGRAMMA,

Germanus Iuda Ionathas virtute decorus,

Et pietate simul qua Machabeo erat,

Imperio ductor successit, bella nouavit

Incepit frater qua suus ante necem.

Nec reges, populi ductores hunc potuere.

Namine defensum vincere Marte vero,

Insidis tacitis paucos cum milite captus

Iudei serunt, fata sinistra ducis.

DVO.